

sedel, med röstlängden, måste röstvärdet angifvas utanpå valsedeln, och då detta, som hufvudsakligen inverkar på valets utgång, måste vara öppet, så är icke omröstningen *sluten*. Deremot, om orden »och hafve hvarje röstande en röst» blefve intagna, erhöles äfven denna paragraf fullt konsekvent innehåll, och många af de oegentligheter, som åtfölja tillämpningen af 11 §, blefve äfven undanröjda, då den endast blefve använd vid beslut rörande kommunens ekonomiska angelägenheter, vid hvilka det väl kan försvaras, att den, som får skatta efter ett högre fyrktal, äfven har större inflytande.

På dessa i korthet anförda skäl vågar jag vördsamt föreslå,

att Riksdagen för sin del besluter, att orden »och hafve hvarje röstande en röst» införas i 22 § i kongl. förordningen om kommunalstyrelse på landet den 21 mars 1862, hvarigenom denna paragraf skulle erhålla följande lydelse:

»Val skall, der så äskas, förrättas med slutna sedlar; och hafve hvarje röstande en röst. Mellan lika röstetal skiljer lotten».

Stockholm den 27 januari 1891.

Back Per Ersson.

N:o 61.

Af herr **E. P. Jonsson** i Myre, om *skrifvelse till Kongl. Maj:t rörande väghållningsbesvärets ordnande.*

Bland de bördor, som af ålder trycka uteslutande på innehafvare af den i mantal satta jorden, är onekligen vägunderhållet en af de allra tyngsta. Detta är både känt och erkänt. Sträfvandet att söka utjemna

denna börda och rättvisare fördela tyngden deraf är en af de frågor, som länge stått på dagordningen och varit föremål för många utredningar och förslag.

Kongl. Maj:t framlade förslag till 1889 års Riksdag om väghållningsskyldighetens ordnande. Förslaget var för åtskilliga orter icke lämpligt, till följd hvaraf åtskilliga anmärkningar mot detsamma framställdes. Särskilda utskottet hade visserligen gjort åtskilliga förändringar, då Andra Kammaren i hufvudsakliga delar antog utskottets förslag med några ytterligare förändringar, hvaremot Första Kammaren afslog så väl Kongl. Maj:ts som utskottets förslag.

Det är därför ej heller troligt, att Första Kammaren skall ingå på att antaga detsamma på samma grunder, om det återkommer.

För den, som ifrar för att få denna fråga löst, är det därför af vigt att tillse, om icke någon annan och enklare utväg kan förefinnas. Under diskussionen i Första Kammaren rörande denna fråga framhölls, huru som skjutsfrågan blifvit lyckligt löst och detta besvär lindradt, utan att kostnaden för statsverket blifvit på långt när så stor, som man beräknat. Den tanken torde således icke vara oberättigad, att vägfrågan äfven på liknande sätt kan finna sin lösning.

1890 års Riksdags lagutskott hade på grund af väckta motioner föreslagit en skrifvelse till Kongl. Maj:t om utredning i denna fråga, och dervid bland annat framhållit, »huruvida och i hvilken utsträckning bidrag i omförmälda hänseende må kunna lemnas från statsverket och af landstingsmedel». Tre af Första Kammarens ledamöter hade inom utskottet reserverat sig, men föreslagit en årlig lindring af 40 procent, »hvertill statsverket och landstinget skulle bidraga med 20 procent hvardera».

Häraf framgår, att hos många tankarne dragit sig derhän, att vägfrågan bör lösas på enahanda sätt som skjutsfrågan, och att bidrag böra lemnas så väl af statsverket som af landstingen.

Derigenom blefve det mycket enklare att genomföra denna reform mot hvarjehanda andra invecklade förslag. För hvarje län skall väghållningsbesvärets verkliga värde uppskattas af en för detta ändamål af landstinget tillsatt särskild nämnd.

Det enklaste och lättaste sättet för stat och landsting att gemensamt underhålla vägar vore att bortsätta vägen skiftesvis på entreprenadauktion. Uppskattningsnämnden bör därför på våren eller tidigt på sommaren verkställa uppskattning af värdet och bestämma skiftens storlek samt ofördröjligen insända instrument öfver förrättningen till Kongl. Maj:ts befallningshafvande, som sedan anmodar kronobetjeningen att så tidigt hålla dessa auktioner, att protokollen deröfver kunna inkomma till Kongl.

Maj:ts befallningshafvande för att granskas, innan de öfverlemnas till landstinget för vidare granskning.

På grund af hvad jag anfört hemställer jag,

att Riksdagen må besluta att i skrifvelse anhålla, det Kongl. Maj:t täcktes låta utarbета och för Riksdagen framlägga förslag om väghållningsbesvärets ordnande hufvudsakligen bygdt på följande grunder:

a) att all kostnad för underhåll af vägar och broar, såväl sommar- som vintertiden, godtgöres till hälften hvardera af statsverket och landstingen för hvarje län;

b) att landstingen inom hvarje län utse en nämnd, bestående af tre ledamöter, som uppskattar vägunderhållets verkliga värde och bestämmer storleken af de skiften, som enligt mom. c) skola bortsättas på entreprenadauktioner, hvaröfver instrument skyndsamligen afsändes till Kongl. Maj:ts befallningshafvande; och

c) Kongl. Maj:ts befallningshafvande skall anmoda kronobetjeningen inom länet att på entreprenadauktion till den minstbjudande bortsätta de af nämnden bestämde skiften så tidigt, att protokollen deröfver inkomma till Kongl. Maj:ts befallningshafvandes granskning före landstinget, som öfverlemnar dem till landstingets vidare granskning.

Om remiss till vederbörligt utskott anhålles.

Stockholm den 28 januari 1891.

Er. Petter Jonsson,

riksdagsman för Ängermanlands Vestra domsaga.